

DUPLAR *Columba oenas*

STOCK DOVE - 2-15 in May and June 1996 in the vicinity of Ljubljana

Z golobom duplarjem *Columba oenas* sem se prvič srečal 21. maja 1996 ob Želimeljščici blizu zaselka Kremenica. Takrat sem opazoval tri ptice, ki so nemirno letale zdaj v eno, zdaj v drugo smer nad tem delom Barja. 29., 30. in 31. maja sem videl po enega ali dva goloba duplarja na poljih med šmartinsko cesto in vojašnico Polje. Bili so zelo plašni in so vsakikrat odleteli, še preden sem se jim približal na 100 m. Najlepše opazovanje pa se mi je na istem kraju ponudilo 27. junija 1996.

Jata kakih 15 divjih golobov, največ je grivarjev *Columba palumbus*, se spusti na polje. Opazujem skupino, ki se pomika po brazdah 50 m oddaljene njive, zrak je čist, svetloba je čudovita, za hrbtom imam popoldansko nizko sonce. Postopoma prepoznam 5 duplarjev *Columba oenas* in dva mlada grivarja *Columba palumbus*, ki na vratu še nimata prog. Razlika v velikosti ni vpadljiva. Duplarji so v osnovi temnejši od the dveh grivarjev, svinčeno sivi, po glavi temno osenčeni, vrat se zadaj včasih zablešči zeleno, grlo in prsi so pastelno vinsko rdeči (ali vijoličasto rjavi, kot prekrti z belo mreno). Eden od duplarjev dvori. Malo dlje od golobov je pred nedavnim posajeno rdeče zelje, na listih so ponovljeni vsi barvni odtenki duplarjev! Najprej odletita dva duplarja, nato dva grivarja, še dva duplarja in čez čas zadnji duplar. Vse opazujem v zraku. Prejšnja določitev s tal se potrdi. Vsi duplarji imajo vse vrstne značilnosti, med temi seveda tudi sive trtice. *Martin Košir, Linhartova 68, Ljubljana*

BELOHRBTI DETEL *Dendrocopos leucotos*
WHITE-BACKED WOODPECKER - At Viltus, near Selnica on 26th August 1991

Slovenija je dežela, ki je tako rekoč posuta s pravljičnimi gradovi, ob katerih se raztezajo nekdanji negovani in vzdrževani, a danes žal večinoma zanemarjeni parki, priče različnih skrivnosti, ki naravnost vabijo, da jih raziščemo. Tako me je 26. avgusta 1991 z bršljanom poraslim parkom gradu Viltus pri Selnici pritegnilo zamolklo bobnanje, ki je prihajalo iznad višav stoletnega hrasta. Kmalu sem zagledal nevidnega ptiča-detla, v velikosti sorodnega velikega detla *Dendrocopos major*, ki je bil na pogled nenavadno podoben

poznavanje vrste toliko lažje. To pa velja le za poletno obarvanost, saj je pozimi po trebuhu bel in je določevanje vrste seveda težje. To je eno redkih opazovanj prodnikov na Ljubljanskem barju. *Ivo A. Božič, Na jami 8, 1000 Ljubljana*

KRIČAVA ČIGRA *Sterna sandvicensis*

SANDWICH TERN - On 10th August 1987 at Ljubljansko barje

Z brega Save blizu severne ljubljanske vpadnice sem popoldne 4. avgusta 1996 opazoval zanimivo družbo ptic. Te so bile povsod - v zraku, v vodi in na skalah v plitvi strugi. Slikoviti rečni pokrajini s pticami so dodali dramatično noto nizki nevihtini oblaki. Omenil bom le tiste vrste, ki so se, skupaj s protagonistom te zgodbe, morda umaknile slabemu vremenu, ki je tiste dni prihajalo s severa: črne čigre *Chlidonias niger* (med njimi 1 v svatbenem perju, 1 po trebuhu sivo marmorirana), galebe *Larus sp.* (veliki kot srebrni galeb) in rečne galebe *Larus ridibundus*. Kričava čigra *Sterna sandvicensis* je ves čas opazovanja, to je trajalo 20 do 30 minut, mirovala na skali med galebi, tudi oglasila se ni. Črno naglavno perje je bilo na tilniku gladko prileglo (!?), nad kljunom je bila manjša bela lisa. Dolg črn kljun je imel svetlo konico, kar sem opazil zaradi stalnega menjavanja temine in svetlih odbleskov na valovih v ozadju. *Martin Košir, Linhartova 68, 1000 Ljubljana*